

ROZKŁAD MATERIAŁU DLA SZKÓŁ GIMNAZJALNYCH

Nr lekcji	Temat lekcji	Materiał nauczania	Cele szczegółowe	Sposób realizacji (propozycje)	Realizacja w klasach
1	2	3	4	5	6
KLASA I					
1.	Wydawnictwa regionalne czyli skąd czerpiemy wiedzę o naszym mieście?	Przeglądamy wydawnictwa związane z Kwidzynem, wydane w ostatnim czasie. Analiza serii wydawniczych „Zeszyty Kwidzyńskie” i „Krople Historii”; inne książki z których czerpiemy wiedzę o naszym mieście	Uczeń potrafi: posługiwać się terminami: historia, źródło historyczne, dokonuje prostej klasyfikacji źródeł historycznych, zna pojęcia region, kultura, sztuka, architektura, etnografia, wymienia publikacje dotyczące historii regionu	Praca z książką, praca w grupach, pogadanka	I
2.	Moja rodzina i jej dzieje w przekazie rodziców, dziadków i pradziadków	Rodzina i jej członkowie, bliska i daleka, pochodzenie mojej rodziny oraz króla informacji o rodzinie. Wspomnienia najstarszych członków rodziny; pamiątki rodzinne i ich historia	Uczeń potrafi: wymienić terminy, związane z pokrewieństwem, wykazuje zainteresowaniem dziejami własnej rodziny, nawiązuje kontakt z najstarszymi członkami własnego rodu	Album rodzinny, wywiad, gromadzenie wspomnień, praca z mapą,	I
3.	Jak wyglądały w mojej rodzinie tradycje, obyczaje i	Czym są tradycje i obyczaje? Wartości przekazywane z pokolenia na pokolenie w mojej rodzinie. Wierzenia w mojej	Uczeń potrafi: wyjaśnić pojęcia: kultura regionu, tradycja regionu Wskazuje zagrożenia dla kultury swojego regionu, przedstawia tradycje, obrzędy i	Rozmowa z członkami rodziny, wywiad, pogadanka, praca w grupach, wykonanie	I

	wierzenia dawniej, a jak wyglądają dziś? Korzenie naszych rodzin – skąd przybywamy?	rodzinie – przekaz historyczny z najodleglejszych czasów. Czy moja rodzina wierzy w przesady? Święta rodzinne: chrzest, wesele i pogrzeb. Kuchnia i potrawy regionalne w moim domu Co pozostało z dawnych tradycji w mojej rodzinie do dziś? Pojęcie ludności rdzennej i napływowej	zwyczaje regionalne. Dostrzega rolę jednostki i grupy w kształtowaniu historii regionu	kroniki rodzinnej	
4.	Moja rodzinna miejscowość i jej historia	Nazwa miejscowości i jej etymologia. Położenie mojej miejscowości. Jak wygląda moja miejscowość? Herb mojej miejscowości – herby regionu (gminy, powiat). Przyroda wokół mnie – krajobraz najbliższej okolicy Zajęcia i praca mieszkańców	Uczeń potrafi: Dostrzega rolę jednostki i grupy w kształtowaniu historii regionu, rozróżnia pojęcia: obyczaj, zwyczaj, obrzęd, rozumie, dlaczego w jego małej ojczyźnie spletają się tradycje polsko- niemieckie	Kształcenie umiejętności korzystania z różnych rodzajów źródeł, metoda podająca, praca grupowa, pogadanka, dyskusja, opis wyjaśniający	I
5.	Ślady przeszłości historycznej w najbliższej okolicy – budynki, cmentarze, napisy, etc	Szukamy śladów dawnych czasów. Katalog ciekawostek zamierzonych czasów (pozostałości sztyldów, studzienki z napisem Marienwerder, kute balustrady, rzeźbione drzwi, stare witryny, kamienne schody, etc.)	Uczeń potrafi: wskazuje zagrożenia dla kultury swojego regionu, rozumie proces naturalnego zacierania się śladów przeszłości, potrafi „wyłapywać” w krajobrazie miasta różne ślady dawnych czasów w Kwidzynie	Wycieczka, tworzenie kart ciekawostek historycznych Kwidzyna	I
6.	Kościół i miejsca kultu w Kwidzynie – miejsca święte	Historia i architektura świątyni Zabytki przeszłości w moim kościele i ciekawe historie z nimi związane Kościół centrum życia naszej parafialnej społeczności	Uczeń potrafi: wymienia świątynie kwidzyńskie, potrafi wskazać miejsca kultu inne niż katolickie, wykazuje tolerancję dla innych wyznań	Korzystanie z literatury tematycznej, praca w grupach, metoda podająca, opowiadanie	I

7.	Co to jest neogotyki? – śladami czerwonej cegły	Neogotyki na dotyk – śladami czerwonej cegły. Inwentaryzacja neogotyckich zabytków w naszym mieście. Jak prowadzić dokumentację inwentaryzacyjną zabytków. Wypełnianie karty zabytków. Analiza uzyskanych danych. Budynki z czerwonej cegły jako charakterystyczne dla Kwidzyna	Uczeń potrafi: zaprezentować notatkę dotyczącą wybranego zabytku, potrafi wskazywać najważniejsze cechy stylu neogotyckiego, umiejętność obserwacji walorów architektonicznych, rozumienie pojęć: blendy, wnęki okiennej, portal, łuk okienny, witraż, rozumie, dlaczego w jego małej ojczyźnie splatają się tradycje polsko-niemieckie	Wycieczka, praca z kartą zabytku, wywiad, praca z literaturą tematyczną	I
8.	Muzeum miejscem gromadzenia i ratowania śladów przeszłości	Zadania muzeum zamkowego w Kwidzynie, różnorodność zbiorów muzealnych, muzeum jako miejsce odnowy, rekonstrukcji i prezentacji środowiska przyrodniczego i kulturowego regionu. Dzieje kwidzyńskich tradycji muzealnych	Uczeń potrafi: wie, gdzie znajduje się placówka zajmująca się ochroną dziedzictwa kulturowego, potrafi przedstawić zadania muzeów (gromadzenie, przechowywanie i konserwacja zabytków, organizowanie wystaw, prowadzenie działalności edukacyjnej i wydawniczej), rozumie potrzebę istnienia takiej instytucji, zna postaci: Waldemar Heym, Antoni J. Pawłowski, Halina Samplawska, Alfons Lemański	Wycieczka do muzeum, rozmowa z pracownikiem muzeum, wywiad, praca z tekstem lub kartą informacji,	I
9.	Walory przyrodniczo-krajobrazowe regionu – zajęcia w muzeum	Środowisko geograficzne i ukształtowanie terenu regionu Klimat i pogoda Przyroda Szata roślinna i zwierzęta Typy gleb i rodzaje skał w naszym regionie wody powiatu Unikalne i chronione rośliny	Uczeń potrafi: wyjaśnia pojęcie krajobraz kulturowy, wyróżnia w krajobrazie elementy naturalne i wprowadzone przez człowieka, opisuje przyrodę najbliższej okolicy, wymienia gatunki zwierząt i roślin występujących w otoczeniu, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków ginących i objętych całkowitą ochroną, potrafi wymienić i wskazać miejsca rezerwatów	Lekcja muzealna, wycieczka, rozmowa z pracownikiem muzeum, wywiad, praca z tekstem lub kartą informacji, rozmowa nauczająca, odczytywanie mapy (charakterystyczne elementy środowiska),	I

			przyrody w regionie i wymienić miejsca chronionego krajobrazu, podaje przykłady pomników przyrody i zna miejsca ich występowania	piesze wycieczki dydaktyczne, praca w terenie, prezentacja fotografii i ilustracji związanych z krajobrazem Kwidzyna, wyszukiwanie informacji w dostępnych źródłach	
10.	Jestem dumny ze swojej „Małej Ojczyzny”!	Chlubne karty z dziejów mojej Małej Ojczyzny – wydarzenia i ludzie - Przyroda naszego regionu – ginące piękno - Co może urzekać turystę w naszym regionie? Zdrowy patriotyzm lokalny – zagrożenia płynące niewłaściwego rozumienia patriotyzmu	Uczeń potrafi: docenia rolę dziedzictwa kulturowego regionu, odczuwa przynależność do regionu, dumę z bogactwa obyczajów i tradycji, poszukuje odpowiedzi na pytanie „co staje się tradycją?”, rozumie potrzebę zachowania i propagowania tradycji, rozumie, dlaczego w jego małej ojczyźnie splatają się tradycje polsko-niemieckie	Analiza, dyskusja, burza mózgów, wycieczka, wywiad, gromadzenie informacji	I
KLASA II					
1.	Kwidzyn w sieci	Analiza zasobów internetowych, pod kątem stron, związanych z historią Kwidzyna	Uczeń potrafi: biegle posługiwać się Internetem, wyszukiwać informacje w sieci, analizować treść witryn internetowych, oceniać przydatność treści stron www w historii Kwidzyna	Praca z komputerem z wykorzystaniem sieci internetowej, analiza treści, praca w grupach, praca indywidualna ucznia	II
2.	Ciekawostki o naszym mieście	Wyszukiwanie interesujących i ciekawych informacji o moim mieście	Uczeń potrafi: samodzielnie wyszukiwać ciekawostki z historii miasta, potrafi biegle wysławiać się, wykazuje żywe	Kształcenie umiejętności korzystania z różnych	II

			zainteresowanie historią Kwidzyna oraz wykazuje potrzebę poszerzania własnej wiedzy historycznej	rodzajów źródeł, metoda podająca, praca grupowa, pogadanka, dyskusja, opis wyjaśniający, wywiad, giełda pomysłów, burza mózgów	
3.	Jak powstaje papier	Zwrócenie uwagi uczniów na problem niszczenia drzew przy produkcji papieru i konieczność jego oszczędzania i rozsądnego użytkowania, warsztaty papieru czerpanego, sceny z dziejów papiernictwa kwidzyńskiego	Uczeń potrafi: wyjaśnić znaczenie drzew w przyrodzie, zna etapy powstawania papieru oraz różne rodzaje i zastosowania papieru w życiu codziennym, wymienia IP Kwidzyn jako główny zakład przemysłu papierniczego w Polsce	Burza mózgów, elementy wykładu, praca w grupach, korzystanie z filmu edukacyjnego	II
4.	Sport w Kwidzynie	Sceny z dziejów kwidzyńskiego sportu, działacze sportowi w powojennym Kwidzynie	Uczeń potrafi: korzystać z różnych źródeł informacji, zna dyscypliny sportu, uprawiane w Kwidzynie, potrafi wymienić najważniejsze informacje z historii sportu w mieście, zna dyscypliny, których już nie ma (np. hokej, kulturystyka), zna wybrane postaci, np. A. Demidowicz, A. Łoś, J. Młynarski, etc, Kluby: Rodło, Nadwiślanin, MTS, Basket, etc.	Burza mózgów, elementy wykładu, praca w grupach, korzystanie z różnych źródeł informacji, wywiad z rodzicami	II
5.	Kultura to nie bzdura – badamy dzieje kultury w Kwidzynie	Historia kultury w Kwidzynie powojennym, działacze kultury	Uczeń potrafi: wskazywać różne dziedziny aktywności kulturalnej mieszkańców Kwidzyna w okresie powojennym, np. koła teatralne, teatr lalek, koła fotograficzne, koła turystyczne, harcerstwo, wskazuje dawne instytucje kultury (Dom Harcerza, PDK,	Praca z komputerem, burza mózgów, elementy wykładu, praca w grupach, korzystanie z różnych źródeł informacji,	II

			MDK), postaci, np.: Bortnowski, Borowiecki, Kutowiński, Kowalewski, etc.	wywiad z rodzicami	
6.	Kwidzyn na znaczkach i monetach	Zajęcia na bazie wybranego tematu, „wciągającego” w poszukiwania ciekawostek historycznych. Kwidzyn na znaczkach filatelistycznych z okresu plebiscytu oraz monecie „notgeld” z 1918 roku oraz dwuzłotówce z 2007 roku	Uczeń potrafi: posiada wiedzę na temat filatelistyki, związanej tematycznie z Kwidzynom, wie, że Kwidzyn występuje na monetach, zna pojęcie „notgeld”, zna okoliczności jego wprowadzenia, ma ogólną wiedzę na temat okoliczności wprowadzenia do obiegu znaczków pocztowych w 1020 roku, samodzielnie poszukuje ciekawostek historycznych	Praca ze źródłem historycznym, dyskusja, pogadanka, rozmowa nauczająca, praca z literaturą tematyczną, słownikiem, encyklopedią	II
7.	Miłosna – miasteczko koniarzy	Miłosna – zabytkowy kompleks ma już 100 lat. Analiza architektury jako zamkniętego miasteczka koniarzy, dzieje dawnego PSO	Uczeń potrafi: wyszukiwać informacje na określony temat, potrafi przeprowadzić wywiad, wykazuje szacunek dla starszych osób, zna dzieje 100 letniego kompleksu stada na Miłosnej	Wycieczka, spotkanie z pracownikiem TRW Miłosna lub emerytowanym pracownikiem Stada na Miłosnej, praca z kartami zabytku, ćwiczenia praktyczne w terenie	II
8.	Znane postaci z Kwidzyna okresu powojennego	Charakterystyka wybranych postaci Kwidzyna, ze szczególnym uwzględnieniem różnych dziedzin życia codziennego	Uczeń potrafi: wymienia zasłużonych dla historii, kultury i sportu. Omawia ich zasługi, analizuje wybrane postaci, np. Andrzej Demidowicz, ks. Wojciech Kruk, Halina Klein, Jadwiga Budzisz Buynowska, Alfons Lemański lub inne, wybrane przed zajęciami przez nauczyciela	Kształcenie umiejętności korzystania z różnych rodzajów źródeł, metoda podająca, praca grupowa, pogadanka, dyskusja, opis wyjaśniający, wywiady ze starszymi mieszkańcami,	II

				gromadzenie materiałów,	
9.	Kwidzyn w gazetach i filmach z lat 90	Wyszukiwanie interesujących i ciekawych informacji o mieście, jak wyglądał Kwidzyn 20 lat temu	Uczeń potrafi: analizować źródła prasowe, teksty artykułów w prasie, analizuje nagrania filmowe, wyciąga wolne wnioski, charakteryzuje różne formy przekazu	Kształcenie umiejętności korzystania z dawnej prasy oraz przekazów filmowych, korzystanie z sieci internetowej (zasoby Wirtualnego Muzeum Kwidzyna)	II
10.	Kromka, skibka, pajda, czyli w każdym regionie inaczej. Barwy naszego lokalnego języka	Próba odpowiedzi na pytanie czy język, jakiego używamy w Kwidzynie i okolicach różni się w jakikolwiek sposób od języka, którego używają nas sąsiedzi, w sąsiednich gminach czy województwach	Uczeń: potrafi wskazać różnice między pojęciami gwara i dialekt, ma głęboką świadomość, że ludność napływowa przywiozła ze sobą nie tylko własną kulturę, ale także język. Śledzi proces ciągłych zmian w mowie, jakiej używamy	Wywiady ze starszymi mieszkańcami, gromadzenie materiałów	II
KLASA III					
1.	Podział administracyjny: województwo, powiat, miasto i gmina	Analizowanie mapy administracyjnej RP, wykonanie mapy powiatu, wycieczka do siedziby starostwa, poznanie struktur powiatowych oraz osób pełniących najważniejsze funkcje w powiecie. Statuty działalności rad	Uczeń potrafi: zna władze samorządu terytorialnego, podział kompetencji, rozumie zasady funkcjonowania samorządu terytorialnego, wymienia z imienia i nazwiska burmistrzów, starostów, przewodniczących rad: miejskiej i powiatowej, zna liczbę radnych	Wyszukiwanie informacji w opracowaniach, wycieczki dydaktyczne, samodzielna praca uczniów, fotografie obiektów, wyszukiwanie informacji w dostępnych źródłach, wycieczka do Urzędu Miejskiego i	III

				Starostwa, spotkanie z burmistrzem i starostą	
2.	Krajobrazy najbliższej okolicy: Skarbiec powiatu kwidzyńskiego	Ukształtowanie powierzchni okolicy: gleby, surowce naturalne, wody naszego regionu, pogoda i klimat, fauna i flora – przyroda jako zielony skarbiec powiatu	Uczeń potrafi: opisuje przyrodę najbliższej okolicy, wymienia gatunki zwierząt i roślin występujących w otoczeniu, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków ginących i objętych całkowitą ochroną, potrafi wymienić i wskazać miejsca rezerwatów przyrody w regionie i wymienić miejsca chronionego krajobrazu, podaje przykłady pomników przyrody i zna miejsca ich występowania	Wycieczka, praca z tekstem luk lub kartą informacji, rozmowa nauczająca, odczytywanie mapy (charakterystyczne elementy środowiska), piesze wycieczki dydaktyczne, praca w terenie, wyszukiwanie informacji w dostępnych źródłach	III
3.	Aby nie zasypały nas śmieci – co dzieje się z naszymi odpadami i ściekami	Zakład Utylizacji Odpadów w Gilwie – „dzielnica śmieci”. Omówienie polityki gospodarowania odpadami w Kwidzynie	Uczeń potrafi: posiada umiejętności segregowania odpadów, rozumie potrzebę dbania o własne środowisko, omówić problem wyrzucania i składowania śmieci, zdefiniować termin recykling, ocenić wagę problemu związanego ze składowaniem odpadów, rozumie politykę władz Kwidzyna w tym zakresie	Wycieczka do składowiska w Gilwie, rozmowa nauczająca,	III
4.	Kwidzyn dawniej, Kwidzyn dziś – porównanie ikonografii	Konkurs z wykorzystaniem widoków starego Kwidzyna lub wykonanie prezentacji multimedialnej	Uczeń potrafi: rozumie, dlaczego w jego małej ojczyźnie splatają się tradycje polsko-niemieckie, potrafi wskazać przyczyny głębokich zmian w krajobrazie architektonicznym Kwidzyna	Konkurs, prelekcja, wykład, praca w grupach, prezentacja multimedialna	III
5.	Lokalni patroni naszych ulic	Poznajemy sylwetki: Władysława Gębika, Piotra Połomskiego, Tadeusza Odrowskiego, Jana	Uczeń potrafi: zna postaci: Władysława Gębika, Piotra Połomskiego, Tadeusza Odrowskiego, Jana Machutty, Bł. Doroty,	Praca w grupach, poszukiwanie informacji w internecie,	III

		Machutty, Bł. Doroty,	rozumie potrzebę nadawania lokalnych nazw ulic, potrafi ułożyć i przeprowadzić wywiad na temat lokalnych bohaterów i ich zasług, a w następstwie przedstawić wyniki swojej pracy w formie wybranej prezentacji	poszukiwanie informacji w bibliotece, gromadzenie informacji	
6.	Śledzimy własne nazwiska	Tworzymy mapę rodów kwidzyńskich, zastanawiamy się nad tym czy w naszym mieście powtarzają się charakterystyczne nazwiska	Uczeń potrafi: wymienia typowe dla swojego regionu i miejsca zamieszkania imiona, wskazuje charakterystyczne w regionie nazwiska, omawia etymologię nazwisk i nazw regionalnych, poprawnie posługuje się nazwami własnymi	Praca z literaturą tematu, praca w grupach, elementy wykładu, prezentacja wyników	III
7.	Urząd stanu cywilnego	Poznajemy zasady i potrzebę funkcjonowania Urzędu Stanu Cywilnego, czy w kwidzyńskim USC znajdują się jeszcze ślady po mieszkańcach sprzed 1945 roku?	Uczeń potrafi: uczeń potrafi odpowiedzieć co oznacza słowo „archiwum”, „archiwum państwowe”, zna potrzebę i zasady funkcjonowania Urzędu Stanu Cywilnego, zna pojęcia akt urodzenia, akt ślubu, akt zgonu, rozumie, dlaczego splatają się tradycje polsko- niemieckie, uczy się tolerancji dla byłych mieszkańców miasta	Wycieczka do USC, rozmowa z pracownikiem USC, samodzielna praca uczniów, gromadzenie informacji	III
8.	Pochówki Mistrzów – znalezisko na skale światową?	W 2007 r. podczas prac archeolog. w katedrze dokonano niezwykłego odkrycia. Archeolodzy szukali grobu słynnej mistyczki bł. Doroty z Mątów Wielkich, a znaleźli - co potwierdziły badania - groby trzech wielkich mistrzów krzyżackich: Henryka von Plauena, Wernera von Olsena i Ludolfa Königa von Wattzau. Na ile to znalezisko wyróżnia Kwidzyn w świecie	Uczeń potrafi: rozumie, dlaczego w jego małej ojczyźnie splatają się tradycje polsko-niemieckie, wyjaśnia pojęcie „dziedzictwo kulturowe”, wyszczególnia elementy dziedzictwa kulturowego, zna szczegóły odkryć archeologicznych w kwidzyńskiej Katedrze, zna postaci: Ludwiga Koeniga, Wernera Orselna i Henryka Plauena, rozumie wyjątkowość kwidzyńskiego odkrycia i jego znaczenia w skali światowej	Poszukiwanie wiadomości w internecie, korzystanie z literatury tematycznej, gromadzenie materiałów, wycieczka, prelekcja, prezentacja multimed., wypełnianie drzewa decyzyjnego	III

		historycznych odkryć?			
9.	Promocja własnego regionu w kraju i za granicą	Zajęcia praktyczne poświęcone projektowaniu i wykonaniu folderów zachęcających inwestorów. Uczniowie wykonują przykładowe prezentacje komputerowe. Dyskusja na temat zależności własnej kariery życiowej od losów miasta i regionu. Jak wykorzystać materiały, aby móc rozbudowywać posiadane informacje	Uczeń potrafi: zna zasady promocji i reklamy w mediach, wykorzystuje internet do wykonania folderu zachęcającego do inwestowania w Kwidzynie, potrafi wykonać krótki utwór promujący miasto, odczuwa więź emocjonalną ze swoją małą ojczyzną, dostrzega zależność własnej kariery życiowej od losów miasta i regionu	Wykorzystanie internetu do wykonania folderu zachęcającego do inwestowania w Kwidzynie, praca w grupach, poszukiwanie informacji w internecie, poszukiwanie informacji w bibliotece, gromadzenie informacji, dyskusja	III
10.	Ja i moja Mała Ojczyzna – czyli największa podróż mojego życia	Tworzenie strony internetowej o Kwidzynie	Uczeń potrafi: uczeń rozpoznaje i rozwija swoje twórcze uzdolnienia, które może wykorzystać w swoim najbliższym otoczeniu, wykazuje umiejętność stworzenia najprostszej strony internetowej	Praca z komputerem, tworzenie prezentacji, plan działań promocyjnych miasta, praca w grupie, dyskusja	III